

vil blive afhjulpet med kystradarprojektet. Med det forbedrede maritime trafikbillede er grundlaget tilvejebragt for en meget bedre overvågning af skibstrafikken end den, der hidtil er kendt.

II. Høringssvar

Forslagene til mastplaceringer er udarbejdet efter høring af Miljøministeriet for at sikre den faglige vurdering af, hvor de nye master vil forringe kysternes landskabelige værdier mindst muligt.

Forsvarsministeriet har endvidere gennemført en første høringsrunde hos kommuner og amter, hvorved man har oplyst om projektets indhold og de planlagte placeringer af radarmasterne. De indkomne høringssvar er sammenfattet i Forsvarsministeriets notat af 15. december 2004.

På baggrund af de indkomne høringssvar er der foretaget revurderinger af 9 af mastplaceringerne, hvorefter 5 er blevet ændret i forhold til høringforslaget for at begrænse påvirkningen af naturen og kystlandskaberne.

Dernæst har lovforslaget været udsendt til høring hos statslige, kommunale og amtskommunale myndigheder samt til en række foreninger og interesseorganisationer. De indkomne svar har givet anledning til ændring af yderligere 2 af mastepositionerne for yderligere at begrænse påvirkningen af naturen og kystlandskaberne. Høringssvarene med Forsvarsministeriets bemærkninger er sammenfattet i Forsvarsministeriets notat af 14. februar 2005.

III. Lovforslagets indhold

Forsvarsministerens udpegning af anlægsarealer til opførelse eller udskiftning af radarmasterne med hjemmel i lovens § 2, erstatter nødvendige tilladelser til opstilling af masterne fra offentlige forvaltningsmyndigheder herunder fredningsnævn, amter, kommuner, Kulturarvsstyrelsen og statsskovdistrikter. De hensyn, som normalt skal varetages af de nævnte forskellige myndigheder efter hver sit regelsæt, er i videst muligt omfang tilgodeset ved udformningen af nærværende lov. Det er bl.a. mastplaceringernes indbyrdes afhængighed, som gør det vanskeligt at få opstillet masterne ved individuelle myndighedsansøgninger i hvert tilfælde.

Ved valget af anlægsarealer er og vil der blive taget hensyn til udnyttelse af eksisterende mastplaceringer således, at så få master som muligt opføres, og der vil endvidere så vidt muligt blive gjort brug af frivillige aftaler med lodsejerne.

Loven sikrer dog forsvarsministeren adgang til at erhverve anlægsarealer ved ekspropriation efter gæl-

dende regler, såfremt de nævnte muligheder er udtømte. Kravet om udtømte alternative muligheder er i overensstemmelse med det almindelige nødvendighedskrav i forbindelse med ekspropriation.

Ved opførelse af master ved allerede eksisterende mastplaceringer vil der ske fælles udnyttelse af den nye mast i overensstemmelse med masteloven, jf. lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål, m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 681 af 23. juni 2004. Dog kan forsvarsministeren fravige princippet om fælles masteadnyttelse i tilfælde, hvor dette f.eks. måtte vise sig særligt omkostningskrævende eller teknisk vanskeligt, og hvor hensynet til at undgå dette vejer væsentligt tungere end formålet med kravet om fælles masteadnyttelse. I denne vurdering kan indgå kommunens ønsker om planlægningen af den fysiske arealanvendelse. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne under afsnit VI om forholdet til de gældende regler i masteloven.

Radaranlæggene vil foruden master og radar komme til at bestå af enten små teknikum i masten eller små teknikhuse på jorden. Der vil blive etableret hegn rundt om radarstationerne og gennemført nødvendig beskæring af skovbevoksning på jorden inden for og i nærheden af hegnet. Endvidere vil der efter behov kunne etableres slørende beplantning omkring anlægsarealet.

IV. Dækningsmæssige og tekniske forhold for valg af radarplaceringer

1. Dækningsmæssige forhold

Overordnet gælder det for alle radarer, at det område, de kan dække, afhænger af den højde over havet, de er placeret i. Jo højere de er placeret over havet, jo længere kan de række. Et forhold der skyldes jordens krumning.

Derudover gælder, at en radar kan »se« alle de steder, man kan »se« visuelt i et frit synsfelt. Derfor er et andet kriterium for placering af en radar, at den har et frit »synsfelt«. Hvis dette ikke er muligt, skal radaren kombineres med andre for at opnå tilstrækkelig dækning. Det område, der ikke kan dækkes fra en given radar, kaldes »radarskyggen«. Den kan være forårsaget af geografien (topografien), f.eks. bakker, eller af menneskeskabte forhindringer, som f.eks. bygninger.

Placeringen af kystradarerne er sammenhængende. Dersom en radars placering ændres i forhold til den oprindeligt fastlagte kæde vil der opstå »huller« i den samlede radardækning. På den måde er den enkelte radarplacering i kæden afhængig af placeringen af de nærliggende radarer hele kæden igennem.